

ВАДИМ КІНДРАТ

**ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
“ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ”**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Вадим Кіндрат

Педагогічна практика студентів спеціальності “Фізичне виховання”

Навчально-методичний посібник

Рівне-2002

УДК 74.580.26р
ББК 378.14.(37.037)
К 41

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних
навчальних закладів, які навчаються за спеціальністю "Фізичне виховання"
(лист № 14/18.2-2075 від 07.11.2002 р.)

Рецензенти:

А.В. Магльований, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедрою фізичного виховання, ЛФК, спортивної медицини Львівського державного медичного університету ім. Д. Галицького;
А.С. Дем'янчук, доктор педагогічних наук, професор, ректор Рівненського економіко-гуманітарного університету ім. академіка С. Дем'янчука;
А.І. Дубенчук, завідувач кабінетом фізичного виховання Рівненського обласного інституту післядипломної освіти.

Кіндрат В.К.

К 41 Педагогічна практика студентів спеціальності „Фізичне виховання”: Інструктивно-методичний посібник. – Рівне: РДГУ, 2002. – 179 с.

ISBN 5-7763-1534-4

У посібнику вміщені нормативні та інструктивно-методичні матеріали, які необхідні для успішного проведення наскрізної педагогічної практики студентів спеціальності „Фізичне виховання” під час навчання у вузі. Інструктивно-методичний посібник призначений для студентів практикантів, вчителів фізичної культури, класоводів, працівників оздоровчих таборів

УДК 74.580.26р
ББК 378.14.(37.037)
К 41

ISBN 5-7763-1534-4

© Кіндрат В.К., 2002

Зміст

Вступ.....	7
<i>I. Інструктивні матеріали.</i>	
1.1. Загальні положення про організацію і проведення педагогічної практики.....	9
1.2. Обов'язки адміністрації та учителів закладу освіти.....	10
1.3. Обов'язки випускової кафедри.....	11
1.4. Права та обов'язки студентів-практикантів.....	13
<i>II. Програми з педагогічної практики.</i>	
2.1. Педагогічна практика в оздоровчих таборах.....	14
2.2. Педагогічна практика передвипускного курсу.....	17
2.3. Педагогічна практика випускного курсу.....	20
2.4. Особливості організації і проведення педагогічної практики студентів дистанційної форми навчання.....	23
<i>III. Професійно-педагогічна діяльність практиканта з фізичної культури.</i>	
3.1. Основні етапи діяльності студента-практиканта.....	25
3.2. Критерії оцінки діяльності студентів під час практики.....	29
3.3. Документація з педагогічної практики.....	30
3.4. Характеристика і оцінка педагогічною радою школи проходження студентам педагогічної практики.....	32
<i>IV. Матеріали практики.</i>	
4.1. Організаційний та індивідуальний план роботи студента-практиканта.....	32
4.2. Орієнтовні завдання з педагогічного контролю на уроках фізичної культури для студентів передвипускного курсу.....	38
4.3. Схема психолого-педагогічного аналізу уроку фізичного виховання за конкретними завданнями.....	41
4.4. Орієнтовна схема педагогічного аналізу уроку фізичної культури.....	46
4.5. Взаємовідвідування: аналіз і оцінка уроку фізичної культури у студента-практиканта.....	48
4.6. Щільність уроку, методика хронометрування і складання графіку виміру пульсу.....	50
4.7. Схема характеристики фізичного розвитку та стану здоров'я учня.....	56
4.8. Схема звіту студента про проходження педагогічної практики.....	61

V. Особливості методики фізичного виховання школярів.

5.1. Особливості методики фізичного виховання молодших школярів.....	63
5.2. Особливості методики фізичного виховання дітей середнього шкільного віку.....	67
5.3. Особливості методики виховання старшокласників	70
5.4. Методичні рекомендації щодо підбору вправ на розвиток фізичних якостей.....	73
5.5. Фізичне навантаження, його інтенсивність, обсяг і симптоми стомлення.....	74

VI. Форми організації фізичного виховання у школі.

6.1. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня.....	78
6.2. Позакласні форми організації занять фізичної культури.....	80
6.3. Урок фізичної культури і вимоги до нього.....	81
6.4. Структура уроку фізичної культури та характеристика його частин.....	82
6.5. Організація і методичні основи проведення уроку фізичної культури.....	86
6.6. Способи організації діяльності учнів на уроці.....	87
6.7. Методика складання плану-конспекту уроку.....	88
6.8. Орієнтовна схема конспекту виховного заходу з фізичної культури.....	90

VII. Інструктивно-методичні рекомендації щодо навчання руховим діям.

7.1. Методичні рекомендації щодо засобів наочності при навчанні руховим діям.....	91
7.2. Методичні поради щодо навчання стройових вправ.....	92
7.3. Методичні поради щодо проведення загальнорозвиваючих вправ.....	93
7.4. Методичні поради щодо застосування танцювальних рухів....	94
7.5. Методичні поради щодо використання вправ на гімнастичній стінці та гімнастичній лаві.....	96
7.6. Методичні поради щодо навчання акробатичних вправ.....	97
7.7. Методичні поради щодо навчання ходьбі та бігові.....	99
7.8. Методичні поради щодо навчання стрибкам.....	100
7.9. Методичні поради щодо навчання метанням.....	103
7.10. Методичні поради щодо навчання вправам на рівновагу.....	105

VIII. Програма “Основи здоров’я і фізична культура для загальноосвітніх навчальних закладів”.

8.1. Програма для учнів 1 класу.....	106
8.2. Програма для учнів 2 класу.....	110
8.3. Програма для учнів 3 класу.....	116
8.4. Програма для учнів 4 класу.....	122

IX. Додатки.

9.1. Основи знань з фізичної культури для учнів 1 класу.....	131
9.2. Основи знань з фізичної культури для учнів 2 класу.....	132
9.3. Основи знань з фізичної культури для учнів 3 класу.....	134
9.4. Основи знань з фізичної культури для учнів 4 класу.....	135
9.5. Лічилки.....	137
9.6. Фізкультхвилинки.....	138
9.7. Рухлива перерва.....	139
9.8. Орієнтовний план-конспект уроку фізичної культури у молодших класах.....	140
9.9. Орієнтовний план-конспект уроку фізичної культури у середніх класах.....	145
9.10. Орієнтовний план-конспект уроку фізичної культури у старших класах.....	149
9.11. Положення про змагання.....	152
9.12. Експрес оцінка рівня фізичного здоров’я хлопчиків та дівчат 7-16 років.....	153
9.13. Відповідність маси тіла довжині дітей 7-10 років.....	154
9.14. Оцінка життєвої ємності легенів.....	158
9.15. Рівень розвитку силових здібностей в учнів 7-10 років за результатами кистьової динамометрії.....	158
9.16. Оцінка швидкісно-силових здібностей з урахуванням зросту учнів 7-10 років.....	159
9.17. Критерії оцінювання учнів.....	159
9.18. Календарно-тематичне планування уроків фізичної культури для учнів 1 класу.....	161
9.19. Робочий календарний план-графік навчального матеріалу на семестр.....	170
9.20. Характеристика на студента-практиканта.....	178

X. Рекомендована література.....

Вступ

В системі підготовки вчителя фізичної культури важлива роль належить педагогічній практиці як ланці, що з'єднує теоретичне навчання студентів з їх самостійною роботою в закладах освіти, допомагає набуті певного досвіду практичної діяльності. Педагогічна практика базується на знаннях, уміннях і навичках, одержаних студентами в процесі вивчення психолого-педагогічних і медико-біологічних дисциплін, теорії і методики викладання фізичної культури, різноманітних спеціальних спортивних та інших навчальних дисциплін. Педагогічна практика покликана здійснювати підготовку студента до діяльності вчителя, а тому носить навчальний (доповнює і збагачує теоретичну підготовку студентів, створюючи можливість для закріплення і поглиблення знань, використання теоретичних положень вивчених дисциплін під час вирішення практичних завдань) і виховний характер (перевірка готовності майбутнього вчителя до педагогічної діяльності).

Завданнями педагогічної практики є:

- оволодіння уміннями спостерігати і аналізувати навчально-виховний процес, узагальнювати і систематизувати педагогічний досвід;

- поглиблення і розширення теоретичних знань, одержаних студентами в інституті, їх застосування у вирішенні конкретних педагогічних завдань;

- оволодіння практичними навиками підготовки та проведення уроків різного типу із застосуванням різноманітних прийомів, методів та активних форм навчання;

- формування і розвиток у майбутніх учителів педагогічного мислення і навичок, необхідних для виконання своїх професійних обов'язків;

- оволодіння вміннями і навиками проводити навчально-виховну роботу з дітьми із урахуванням вікових та індивідуальних особливостей, використовуючи знання з психології, педагогіки та фізіології людини;

- оволодіння вміннями і навиками виконувати функції класного керівника, працювати з колективом школярів, а також проводити індивідуальну виховну роботу з учнями;

- ознайомлення із сучасним станом навчально-виховної роботи в різних типах закладів освіти, з передовим педагогічним досвідом, зі станом реалізації основних завдань концепції української

національної школи;

- посильна допомога закладам освіти в реалізації завдань, які стоять перед ними;

- виховання у студентів необхідних учителю інтелектуальних, моральних, естетичних та інших якостей, інтересу і любові до педагогічної професії, потреби в самоосвіті, вироблення творчого і дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Гарантом же зростання професійної майстерності майбутніх вчителів фізичної культури є творчий і активний характер проходження педагогічної практики, ефективність якої залежить від:

- володіння матеріалом навчальних предметів, з яких студенти проходять педагогічну практику;

- знання учнів класу, їх ставлення до предмета, стилю роботи вчителя у цьому класі;

- методичної озброєності практиканта, вміння використовувати різні форми і методи навчання, дотримання принципів навчання;

- володіння методикою вивчення індивідуальних особливостей учнів, різноманітними прийомами, методами і формами виховного впливу на них;

- доброзичливого ставлення педагогічного колективу школи до студентів-практикантів, надання їм допомоги в здійсненні навчально-виховної роботи з учнями;

- належного підбору навчально-виховних закладів для підпрактики з добре поставленою навчально-виховною роботою, творчо працюючими вчителями;

- належного керівництва педагогічною практикою з боку методистів фахових дисциплін, педагогів і психологів;

- психологічної готовності студента до роботи в школі.

Навчально-виховна практика проводиться на передвипускному (4) і випускному (5) курсах в різних типових закладах освіти. Літня педагогічна практика в оздоровчих таборах проводиться на третьому курсі в шостому семестрі (тривалість практики – 4 тижні).

Навчальне видання

Кіндрат Вадим Кирилович

**Педагогічна практика студентів спеціальності
"фізичне виховання"**

Інструктивно-методичний посібник

У посібнику вміщені нормативні та інструктивно-методичні матеріали, які необхідні для успішного проведення наскрізної педагогічної практики студентів спеціальності "фізичне виховання" під час навчання у вузі. Інструктивно-методичний посібник призначений для студентів практикантів, вчителів фізичної культури, класоводів, працівників оздоровчих таборів.

Комп'ютерний набір
Редагування

Наталія Кедрук
Вадим Кіндрат

Підписано до друку 26.04.2002 р. Формат 60x84¹/16
Папір офсетний № 1. Гарнітура Times. Друк високий.
Ум.-друк. арк. 10,4. Тираж 300 прим. Зам. № 71/3.

Рівненський державний гуманітарний університет -33000, м.
Рівне, вул. С.Бандери, 12.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії

ПП. Самборський І.О.

Вул. Толстого, 3, м. Рівне, 33000